

Spoštovane bralke, spoštovani bralci,

v Sloveniji se kar vrstijo konference in posvetovanja o informatiki. Organizatorji ugotavljajo, da na njih informatiki prepričujemo informatike o pomembnosti informatike in njenem vplivu na poslovno uspešnost, obenem pa tarnajo nad kronično neudeležbo menedžerjev.

Na splošno velja, da je pri nas podobno kot drugod po svetu večina (80 %) načrtovanih projektnih aktivnosti v naložbenem in vsebinskem pogledu neuspešnih. Informacijski projekti so uspešni, če ob načrtovanih vsebinskih, časovnih in stroškovnih parametrih vplivajo na poslovno uspešnost organizacije. Tega pa ni mogoče doseči zgolj z informatizacijo, temveč zlasti z razmislekom o strateških usmeritvah in premikih na področju menedžmenta in kadrov ter njihovega znanja, organiziranosti, poslovnih procesov in tudi informatike.

Velik delež krivde za neuspešno načrtovanje in razvoj informatike ter uporabo informacijske tehnologije gre pripisati menedžerjem, ki navadno kot edini pravi naročniki takšnih projektov ne poznajo vplivnosti informacijske tehnologije na poslovanje. Podatki kažejo, da največkrat ne poznajo svojih informacijskih potreb ali pa se ne zavedajo možnosti in priložnosti sodobne informacijske tehnologije in rešitev. Pobudniki informacijskih projektov so tako največkrat kar informatiki sami. Rezultati so največkrat parcialni, usmerjeni zgolj na področje učinkovitosti izvajanja procesov; takšni projekti dvigujejo stroške in pogosto ne prispevajo k poslovni uspešnosti. Med slovenskimi menedžerji je relativno malo takšnih pobudnikov, ki razumejo strateški pomen informatike in bi bili pripravljeni vlagati vanjo. Po raziskavi Inštituta za poslovno informatiko pri Ekonomski fakulteti v Ljubljani se jih le okoli 14 % zaveda pomena z informatiko podprte prenove poslovanja in uporabe informatike pri poslovnem odločanju. Okoli 7 % jih ugotavlja, da potrebujejo (in želijo) dodatna znanja s tega področja. Menedžerji torej največkrat strateške odločitve, postopke izbire ter uvajanja opreme in rešitev prepuščajo informatikom. Namesto da bi izrabili priložnost za korenito prenovo poslovanja v smislu dviga uspešnosti in povezljivosti (e-poslovanje), informatizirajo obstoječe, pogosto neurejene in za informatizacijo neprimerne poslovne procese. Seveda del krivde za neuspeh lahko pripišemo tudi zavajajočim ponudnikom informacijske opreme in "lastnim" informatikom.

Poslovna uspešnost organizacije je neposredno odvisna od uveljavljanja in zagotavljanja strateške vloge informatike. Trenutna percepcija in ravnanje menedžerjev je na področju informatike pretežno stroškovno naravnano, od informatike v večini primerov niti ne pričakujejo večje učinkovitosti in preglednosti izvajanja poslovnih procesov, poslovna uspešnost je drugotnega pomena ali po njihovem mnenju nedosegljiva. Ključno izhodišče sodobnega menedžmenta za zagotavljanje poslovne uspešnosti mora izhajati iz spremenjene percepcije menedžerja o informatiki, od informacijske podpore oddelka/poslovne funkcije do strateške vplivnosti na poslovanje. Transformacija v globalno poslovanje zahteva drugačno vlogo informatike in službe za informatiko v organizaciji ter novo obliko partnerstva med menedžmentom in informatiko.

Vloga in pomembnost informatike v organizaciji sta pogojena s stopnjo odvisnosti od informacij in percepcijo menedžmenta o njeni vplivnosti na poslovanje. V slovenskih organizacijah se po našem prepričanju žal informacijska tehnologija uporablja predvsem v podporo poslovanju, močno pa je zastopljena njena naložbena oblika oziroma strateška vloga pri poslovni uspešnosti organizacij. Koreniti premiki so na tem področju nujni, zanje potrebujemo zlasti drugačen odnos menedžmenta do naložb v informatiko ter neposredno vključevanje informatikov v strateško poslovno načrtovanje in odločanje, kar pogojuje drugačno organiziranost službe za informatiko in drugačen položaj vodje te službe v organizacijski strukturi.

V uredniškem odboru revije *Uporabna informatika* se bomo še posebej trudili predstavljati in obravnavati navedeno problematiko. Z veseljem bomo objavljali prispevke, namenjene osveščanju informatikov in menedžerjev o strateškem pomenu in vplivu informatike na poslovanje. Vabljeni k sodelovanju.

Andrej Kovačič,
odgovorni urednik